

POSUDEK OPONENTA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Název práce: Prevalence duševních onemocnění v Česku v závislosti na pohlaví a věku

Autor práce: Lucie Soldánová

1. Obsah práce

Cíle, výzkumné otázky, hypotézy

Předkládaná práce se zabývá velice aktuálním tématem oboru demografie zdraví. Práce mapuje rozložení duševních onemocnění v české populaci z hlediska pohlaví a věku. Vzhledem k různorodosti duševních onemocnění (DN) sleduje autorka vliv základních demografických charakteristik napříč skupinami duševních onemocnění. Výzkumná otázka, zda existují rozdíly v prevalenci DN mezi muži a ženami podle věku, je rozvedena do tří hypotéz. Vzhledem k charakteru dat použitých k vlastní analýze jsou hypotézy stanoveny realisticky.

Práce s literaturou

Přesto, že je patrné, že autorka nastudovala relevantní literaturu, samotná kapitola rešerše literatury působí spíše jako výčet literatury. Bylo by vhodné diskutovat i samotné výsledky nastudované literatury/studií. Například výsledky studie Dzúrová a kol. (2000) nejsou diskutovány vůbec. Tato studie přitom jako jediná hodnotila vliv pohlaví a věku na duševní zdraví v české populaci.

Metodika práce

Autorka analyzovala individuální data ze studie CZEMS. Zpracování individuálních dat průřezové studie považuji v případě bakalářské práce za nadstandardní. Z metod autorka volila deskriptivní statistiku prevalencí vybraných duševních onemocnění a využila kontingenční tabulky k výpočtu poměru šancí mezi exponovanou a neexponovanou částí populace.

Analytická část práce

V analytické části autorka nejprve stručně popisuje sledované skupiny diagnóz DN. Seznamuje čtenáře s výskytem těchto nemocí v české populaci, včetně výskytu komorbidit. Výskyt nemocí v populaci poté hodnotí podle pohlaví, podle věku a na závěr v třídění podle pohlaví a věku současně. Výsledky autorka interpretuje správně, občas se však nevyvaruje nepřesnostem v terminologii. Například, šance nazývá pravděpodobností, používá zcela nelogické spojení „prevalence vzniku“ či je poměr šancí nazýván relativním rizikem. Podobně termín „prevalence výskytu“ pouze říká dvakrát totéž (výskyt výskytu). Také by bylo vhodné vymezit skupiny sledovaných DN pomocí kódů MKN10.

Závěry práce

Závěry práce jsou zpracované dobře a srozumitelně, autorka se vrací k jednotlivým hypotézám a vztahuje je k výsledkům analýzy.

2. Formální náležitosti práce (zatrhněte Vaši volbu)

Formální úprava: výborná / **velmi dobrá** / dobrá / nevyhovující

Stylistická úroveň: výborná / velmi dobrá / **dobrá** / nevyhovující

Citační úroveň: výborná / **velmi dobrá** / dobrá / nevyhovující

Komentář

Formální stránka práce je v zásadě v pořádku.

Čitelnost textu občas stěžují zbytečně dlouhá souvětí, nadbytečně opakující informace o populaci, které se výsledky týkají, byť jsou patrné z kontextu či stále se opakující informace o studii, ze které jsou použita data. Za zbytečné též považuji uvedení softwaru, ve kterém byla data zpracována, pod každou tabulkou. Samotnou prevalenci je přehlednější/vhodnější uvádět na jedno desetinné místo, zejména v textu.

Logiku postrádá zařazení některých kapitol, jako např. kapitola „5.1.1 Srovnatelnost šetření CZEMS s podobnými studii“, kde k žádnému srovnání nedochází a naopak autorka zpochybňuje data ze šetření, které využívá pro svoji analýzu.

Vhodnější by také bylo volit konkrétnější názvy kapitol, nikoliv pouze „vlastní analýza“ a naopak stručnější a obdobnou logikou popisovat tabulky a grafy.

3. Souhrn

Celkové zhodnocení práce

Práce je celkově na dobré úrovni, splňuje požadavky na bakalářskou práci. Oceňuji zejména zvolení tématu na rozhraní demografie a epidemiologie, kdy lze předpokládat, že autorka se sama musela zorientovat v problematice, která se v rámci bakalářského studia demografie řeší pouze okrajově. Uvedené výtky lze brát jako doporučení pro další práci, zejména práci magisterskou.

Předloženou práci **doporučuji** k obhajobě.

Otázky k obhajobě

Jaký je rozdíl mezi prevalencí a incidencí nemocí v populaci? Jaký typ dat (typ studie) by byl potřeba pro hodnocení míry incidence duševních onemocnění?

Jakým způsobem byla zjišťována duševní onemocnění u respondentů ve studii CZEMS? Lze očekávat nějaká zkreslení plynoucí ze způsobu sběru dat? Prevalence, kterých nemocí či závislostí tím může být nejvíce ovlivněna?

Datum: 30. 5. 2019

Autor posudku: RNDr. Michala Lustigová, Ph.D.

Podpis: